עין משפמ

גר מצוה

פר א מיי' פי"ח מהל' גזילה ואבידה הלכ' א סמג

עשין מד טוש"ע ח"מ סי' סה

סעיף ו: סעיף ו: פה ב מיי' פ"ע שם הלי ז

סמג עשין עג טוש״ע

שם סיי שעב סעיף ה: ג מיי וסמג שם טוש"ע שם סימן שעג סעיף ה:

שם פותן שפה פפיף מד. בוד מייי פכ"ג מהלי אישות הלכ" יח סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סי קיד סעיף

:7

ביאה הלכה ט סמג עשין מח: במ ו מייי פכ"ד מהלי אישות הלכה יט [ופי"ח מהלי איסורי ביאה

. הלכה ח] טוש"ע אה"ע סי" ו :סעיף יא

:3

נשין מח:

תורה אור השלם

1. שָׂרִים עָצְרוּ בְמִלִּים וְכַף

ישימו לפיהם: איוב כט ט

וְנֶעְלֵם מֵעִינֵי

ונסתרה והיא נטמאה ועד ַרְנְיִיּנְּוּ וּ וְנִיּיִגְּ בְּיִּבְּיִּיְּיִּיּ אֵין בָּהּ וְהָוֹא לֹא נִתְפָּשָׁה: במדבר ה יו

יט ופ"א מהל' איסורי

.. פכ"ד שם הור

פוג מי

ל) צ"ק לה, כ) [לעיל כג.
וש"כן, ג) [ע" חוס' מגילה
כל.], ד) [ע" חוס' יכמות נו:

ל"ה ואיוו. ה) ויבמות נו:ו.

נב.ן, ז) ועי׳ תוס׳ יכמות נו:

מוד"ה וחיוו ועוד שם ק: ד"ה

כו׳ן, ה) וכ״מ יג.ן, ט) ואע״ג

דבשטרי אמריטן לאו טעות סופר הוא בכתובה מודה

הואיל דמנאי ב"ד הוא. ס"א,

י) מנכסי בני חורין לבד אם יש כו' כצ"ל. ס"א, ל) [היא. רש"ל], ל) [לקמן קא:],

מ) ודף כ: ד"ה ואיןן, כ) וועי

וכו׳ ומש"ש בס"ד על הגליון],

יאיזו כו' אסמכתא בעלמ

יש בהן אחריות נכסים לא יחזיר שבית דין

נפרעין מהן אין בהן אחריות נכסים יחזיר

שאין בית דין נפרעין מהן דברי רבי מאיר

אוחכמים אומרים אחד זה ואחד זה לא יחזיר

ים וסיפא ר"מ ומיפא ר"מ וסיפא ר"מ ומיפא ר"מ

יהודה וכי תימא כולה ר' מאיר היא ושאני

ליה לר"מ בין כתובה לשטרי ומי שאני ליה

והתניא יחמשה גובין מן המחוררין ואלו

הן יפירות יושבח פירות יוהמקבל עליו לזון

את בן אשתו ובת אשתו וגם חוב שאין בו

הא דתנן בפרק הניזקין (גיטין דף מח: ושסמי) אין מוליאין למזון האשה והבנות מנכסים משועבדים והא דפריך בפרק קמא דקידושין (דף טו: ושם) גבי ארבעה מעניקין להם שלש באיש ושלש

באשה כו' תנא תני ארבעה ואת אמרת תנא ושייר היינו משום דהתני ואי אתה יכול לומר ארבעה באחד מהסי : וגמ חוב שאין בו אחריות. וא"ת תקשי מהכא לשמואל דאמר בפרק קמא דב"מ (דף יג.) אומר היה רבי מחיר שטר שחין בו חחריות אינו גובה לא מנכסים משועבדיו ולא מנכסים בני חורין והכא משמע בהדיא דגבי מבני חרי ומיהו בלאו הכי איתותב שמואל התם מברייתא ורשב"א אומר דמהכא הוה מלי למידחי דגט חוב שחין בו אחריות היינו שמפורש בו דלא למינבי ביה ממשעבדי וכעין זה מלינו בפרק גט פשוט (כ"ב דף קסח:) גבי מי שבא ואמר אבד שטר חובי והא דמוהי לה הכא כרבי מאיר היינו משום דלכאורה כוותיה אתיא אבל אי הוה פריך מינה לשמואל הוה מצי למידחי כדפרישית: אבורה לבעלה. אין להקשות מחסתר דהות שריח למרדכי (מגילה דף יג:) דלדקת גמורה היתה: אונם דשרי רחמנא היכי משכחת לה בו'. ° אע"ג דאבוה דשמואל חיישינן האמר משמע ליה

דמדאורייתא קאמר דאי מדרבנן לא

אישתיק קרי רב עליה דאבוה דשמואל ישרים עצרו במלים וכף ישימו לפיהם מאי הוי מוליאין אותה מבעלה על כך: אית ליה למימר יבשבויה הקילו ולאבוה דשמואל אונם דשריא רחמנא היכי משכחת לה כגון דקאמרי עדים שצווחה

מתחלה ועד סוף ופליגא דרבא דאמר רבא יכל שתחלתה באונם וסוף ברצון אפי׳ היא אומרת הניחו לו שאלמלא יּ (לא) נזקק לה היא שוכרתו מותרת מ"ט פיצר אלבשה תניא כוותיה דרבא בוהיא לא נתפשה אסורה יהא נתפשה מותרת ויש לך אחרת שאע"פ שלא נתפשה מותרת ייואיזו זו כל שתחלתה באונם וסופה ברצון תניא אידך יוהיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת ויש לך אחרת שאע"פ שנתפשה אסורה ואיזו זו אשת כהן אמר רב יהודה אמר שמואל משום רבי ישמעאל יוהיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת יויש לה אחרת שאע"פ שלא נתפשה מותרת "ואיזו זו שקידושיה קדושי מעות שאפי' בנה מורכב על כתיפה ממאנת והולכת לה אמר רב יהודה פהני נשי דגנבו גנבי שריין לגוברייהו אמרי ליה רבנז לרב יהודה והא הא ממטיאז להו נהמא מחמת יראה והא הא משלחן להו גירי מחמת יראה ודאי שבקינהו ואזלן מנפשייהו אסירן ת"ר שבויי מלכות הרי הן כשבויין גנובי ליסמות אינן כשבויין והתניא איפכא מלכות אמלכות לא קשיא הא במלכות אחשורוש הא במלכות כן נצר ליסטות אליסטות לא קשיא הא בכן נצר הא בליסטים דעלמא וכן נצר התם קרי ליה מלך והכא קרי ליה לסמים אין גבי אחשורוש לסמים הוא גבי לסמים דעלמא מלך הוא: ובכהנת אהדרינך למדינתך וכו': אמר אביי אלמנה לכ"ג חייב לפרותה שאני קורא בה ובכהנת אהדרינך למדינתך ממזרת

נתפשה הא נתפשה מותרת ויש אשה שאע"פ שברצון מותרת ואיזו זו כו': קידושי טעות. על תנאי ולא נתקיים התנאי אם זינתה תחתיו מותרת לו לפי שאינה אשתו אלא פנויה בעלמה היה: הני נשי דגנבו גנבי. שלסטים גונבין מתחת בעליהן: שריין לגברייהו. לפי שבאונס הם באין עליהן: והא קא ממטין להו נהמא. והרי אנו רואים שבעודן אללן מוליכות להן לאותן גנבים לחם ומזון אלמא רצון הוא. ומשני מחמת יראה הוא דעבוד: והא הא משלחן להו גירי. כשכלחמין מזמנות ומושיטות להם חיצים לירות: ודאי אי שבקינהו. גנבים ללכת אל בעליהן ואינון אולו מנפשייהו אל הגנבים אסירן: **שבויי מלכוח.** נשים ששבה המלך למשמיש: **הרי הן כשבויין.** ומותרין לבעליהן כדתנן [ע"א] ואותבינך לי לאינתו: במלכות אחשורוש. הן כשבויין לפי שמלך גדול הוא ויודעת שלא ישאנה ובעילתה באונס: בן נלר. לסטים היה ולכד עיירות ומלך עליהם ונעשה ראש לסטים ובדידיה תנן שבויי מלכות אינן כשבויין ואסורות לבעליהן דסברה מינסב קא נסיב לה ונבעלת ברצון: **ליסטום אליסטום כו'.** בבן נצר אסורות כדאמרינן דסברה מינסב נסיב לי והריני אשת מלך: **ליסטים דעלמא.** אפילו לקוחים שלו קשין לה לפיכך אינה אלא אנוסה: לגבי אחשורוש לסטים הוא. הלכך מתני׳ קמייתא דמיירי במלכות אחשורוש קרי לבן נצר גנובי ליסטות וברייתא דתנן איפכא דגנובי ליסטות איירי בליסטים דעלמא קרי לבן נצר שבויי מלכות: אלמנה לכהן גדול. קיימא לן לקמן בפ׳ אלמנה ניזונית (דף ק:) יש לה כתובה ותנאי כתובה ההוא דלמישקל ולמיפק קאי אבל תנאי כתובה דלמיקם קמיה כגון מזונות ורפואה אמרינן ביבמות דלית לה בפרק יש מותרות (דף פה.) והכא אשמעינן אביי דתנאי כתובה דפירקונה אית לה דמעיקרא אישתעבד לה שהרי אף לכשרה לא היה מתנה ואותבינך לאינתו אלא אהדרינך למדינתך והא נמי קרינן בה הכי והאי תנאי נמי למישקל ומיפק קאי: ממזרת

> לגבות פירותיו אינו גובה אותן ממשעבדי אלא מבנ״ח ושבח קרקעות פי׳ גזל שדה ומכרה לאחר והשביחה ובא נגזל וטורפה מלוקח ובא לוקח על גולן לטרוף קרן ושבח הקרן גובה מנכסים משועבדים והשבח גובה מב״ח והמקבל עליו לוון בן אשתו ובת אשתו ושט״ח שאין בו אחריות וכתובת אשה שאין בה אחריות מאן שמעת ליה דאמר גבי שט״ח אחריות לאו ט״ס הוא ר"מ וקתני כתובת אשה שאין בה אחריות אלמא לית ליה לר"מ תקנות שמעון בן שטח. איבע"א ר"מ איבע"א ר"י איבע"א ר"י מאי חייב דקתני מן המחוררין. פי׳ ולעולם לית ליה לר״מ תקנות שמעון בן שטח. והא דקתני בתולה גובה מאתים לא ממשעבדי

המשה גובין מן המחוררין. אע"ג דקתני מניינא תנא ושייר יש בהן אחריות נרסים. ששיעבד לוה נכסיו לאותה מלוה לא יחזירנו מולאו למלוה ואפי׳ הלוה מודה שהוא חייב לו ומפרש המסי דחיישינן שמא פרעו ומן הלוה נפל וזה שהוא מודה עלת קנוניא היא ביניהם לטרוף לקוחות ויחלקו ביניהם: וחכ"א כו'. דאחריות טעות

סופר הוא וטריף ממשעבדי ומפסדי לקוחות. ובני פלוגתיה דר"מ ר"י הוה בהדייהו שבדורו היה: ושאני ליה כו'. דבכתובה אית ליה אחריות שטע"ק הוא: מן המחוררין. יי אם יש נכסים בני חורין אלל החייב נגבין ואם לאו אין נגבין מן המשועבדין: פירום ושבה פירות. כדתנן במס' גיטין (מה:) אין מוליאין לאכילת פירות ולשבח קרקעות מנכסים משועבדים מפני תיקון העולם. ובשנים אוחזין בטלית (ב"מ יד:) מפרש לאכילת פירות ולשבח הרחעות כילד הרי שגול שדה מחבירו ומכרה לאחר והשביחה והרי היא יולאה בדין מתחת יד הלוקח עם שבח שהשביח הלוקח בזבל ובניר ועם פירות שבה שהנגזל טורפה ממנו כשהוא חוזר על המוכר שמכרה לו באחריות גובה קרן מנכסים משועבדין ושבח מנכסים בני חורין ולא מן המשועבדין מפני חיקון העולם לפי שאין קלובין ואין הלוקח יודע בכמה להזהר: והמקבל עליו לזון בן אשמו ובת אשמו. אף הואם אין גובה מן המשועבדים לפי שחין קלובין וחין כתובים. והא דתנן בהנושא והיא מונית מנכסים משועבדין מפני שהיא כבעל חוב מוקמינן לה התם (לקמן קב:) בשקנו לה מידו דסתם קנין לכתיבה עומד: וגט חוב. כל שטרות נקראין גט: הכא לא כתבה ליה התקבלתי. ואשמעינן מתני׳ דאע"פ שלא כתב לה כתובה לא אמרינו מחלה לו עלה אלא אמרינן סמכה על תקנת ב"ד שהכל יודעין שהנושא אשה יש לה כתובה: מאי חייב נמי דקחני מן המחוררין. אע"פ שלא כתב לה אחריות תנאי ב"ד הוא להיות כל נכסיו אחראין לה בעודם לפניו אבל אם מכרם אינה טורפת להוחות הואיל ולא נכתב בשטר ולא אמרינן אחריות טעות סופר הוא: מחלתה באונס. תחלתה של בעילה: וסופה. של בעילה. ולקמיה פריך אונס דשריא רחמנה היכי משכחת לה: בשבויה הקילו. שלא ראינוה שנבעלה וכי קאמר איהו בנבעלה: ילר אלבשה. וגם זה אונם שבתחלת בעילה שהיא באונס הלבישה הבועל ילר: והיא. מיעוטה הוה כלומר בסתם השה אמרתי לך טעם האיסור תלוי בלא

מוסף רש"י

יש בהן אחריות נכסים. שעבוד הרקעות שיגבה מהן (ב״מ יב:). חמשה גובין מן המחוררין. מנכסים בני חורין ולא מנכסים משועבדים ור״ק אה) פירות ושבח פירות. מנן במסכת גיטין אין מוליאין לאכילת פירות ולשבח קרקעות מנכסים משועבדים תקון העולם, לקוחות (שם). גט חוב. שטר מוב, שאין בו אחריות. שלא שעבד לו לוה בשעת הלואה את נכסיו ולא כתב לו כל נכסי אחראין לך לפרוע מלוה זה (שם). בשבויה הקילו. דספיקא בעלמא הוא ר״ק קיד: ורנוי״ז לנויל רג.*)*. (ב ק קרו וכער דער כג). ראיזו זו אשת כהן. דהיא מיעוטא משמע, היא אשת ישראל הוא דיש חילות ביו נתפשה ללא נתפשה, אבל כהן לין חילוק (יבמות נו:). והיא לא נתפשה אסורה, והיא לא בופשה אסודה. והית מיעוטא הוא והכי דרים היא אשה סתמא שקדושיה גמורין היא דכי לא נאנסה אסורה לבעלה, ויש לך אחרת שאע"פ שלא נתפשה מותרת. שאפילו זומה שלא באונס מותרת לבעל ולבועל (נדה נב. וכעי"ז יבמות ק:), . ואיזו זו שקידשיה קדושי טעות. כגון על מנת שאני כהן והרי הוא ישראל, וכגון קטנה שאין מעשיה כלום ואמה נמי אין בידה לקדשה (נדה נב.). ממאנת והולכת לה. דלאו נישואין הוו, לענין זנות נמי לא מיתסרא עליה, דפנויה בעלמא היא ולא בעילות אמרינן ב משגדלה הוו משגדלה הוו קידושין, דקסבר כל הבועל על דעת קידושין הראשונים הוא בועל, ולא נתכוין לחזור ולקדשה (שם) וכיון דלא בעיא מניה גיטא לאו אשתו הויא ואי זינתה הרי היא כפנויה שזינתה ומותרת לו (יבמות ק:).

תוספות רי"ד (המשך) ה' גובין מן המחוררין וכו'. אירט"א ר"י החת כחרה ליה איבע"א ד"י הוגם כוגבה ייה התקבלתי. פי' אשה קמחלה ליה ויכולה היא למחול. אבל הכא לא כתבה ליה כתב לה שדה שוה מנה והיא לא מחלה לו הלכד וכו׳ אמר אבוה דשמואל אשת ישראל שנאנסה אסורה דמדאורייתא אונס בישראל שרי כדנפקא מוהוא לא נתפשה א"נ מולנערה לא תעשה דבר חיישינן שמא . תחילתה באונס וסופה ברצון

שתחלתה באונס ובסוף היא אומרת הניחו לו שאלמלא לא נוקק עמי הייתי שוכרתו מותרת מ"ט יצר אלבשה פי׳ תחלת ביאה וסוף ביאה. תניא כוותיה דרבא והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת ויש לך אחרת שאע"פ שלא נתפשה מותרת ואיוו זו שתחלתה. באונס וסופה ברצון: תניא אידך והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת ויש לך אחרת שאע"פ שנתפשה אסורה ואיזו זו אשת כהן גרסי׳ ג') בהמדיר אר״י א״ש והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת ויש לך אחרת ןשאע״פן שלא נתפשה מותרת ומ"ש ע"מ שהוא לוי ונמצא וכ"ש ע"מ שהוא לוי ונמצא לוי דהוא לגריעותא (ו וכ"ש ע"מ שהוא לוי ונמצא וויש שקידושיה קידושי טעות. פי' כגון שקידשה ע"מ שהוא כהן ונמצא

סעיף יח: ז מיי׳ פי״ח מהלכות איסורי ביאה הלכ׳ ח סמג לאוין קכה טוש״ע שם אחריות וכתובת אשה שאין בה אחריות מאן שמעת ליה דאמר אחריות לאו מעות סי ו סעיף י: מי ח מיי פ"ג שם הלכה סופר הוא רבי מאיר וקתני כתובת אשה צב ט מיי' פכ"ד מהל' אישות הלכה כ סמג איבעית אימא ר' מאיר ואיבעית אימא ר' יהודה איבעית אימא ר' יהודה התם כתבה ליה התקבלתי הכא לא כתבה ליה התקבלתי איבעית אימא ר' מאיר מאי חייב דקתני מן המחוררין: לא כתב לה וכו': אמר אבוה דשמואל אשת ישראל שנאנסה 2. ושכב איש אתה שכבת אסורה לבעלה חיישינן שמא תחלתה באונם וסופה ברצון איתיביה רב לאבוה דשמואל אם תשתבאי אפרקינך ואותבינך לי לאינתו

> גליון הש"ם נמ' יצר אלכשה. עי' נ"ק

לף מא ע״א תוס׳ ד״ה כמאן: תוס' ד״ה אונם וכו' אע״ג ראבוה דשמואל וכו'. עיין מהלכות יסודי התורה ה״ח:

תוספות רי"ד

אין בהם אחריות נכסים יחזיר פי׳ 6) למלוה לצור ע״פ צלוחיתו ונהדר ליה ללוה לצור ע"פ צלוחיתו דלוה קאמר להד"מ. שאין ב"ד אומר בין כך ובין כך לא יחזיר מפני שב״ד נפרעין מהן. פי' מן הלקוחות דס"ל אחריות ט"ס הוא ואפי' שטר שאין בו אחריות גובה מנכסים משועבדים הלכך אם אין החייב מודה לא יחזיר דחיישי' לפרעון ואם החייב מודה לא יחזיר דחיישינן לקנוניא ורבינו יצחק פוסק דהכי הלכתא. רישא ר״מ ומיפא ר"י ור"ח רולה ר"מ וטיפא דיי וכיית כולה דיים ושאני ליה לר״מ בין כתובה לשטר פי׳ דדוקא בשטר . קאמר דאחריות לאו ט״ס הוא קאמו ראווי דוניאו טירוא אבל בכתובה מודה דט״ס הוא הואיל דהוא תנאי ב״ד ווא אמרת השתא בשט״ח דקיהיב מלוה זוזי דא״ל לא שדי איניש זוזי בכדי אר"מ דאחריות לאו ט"ס הוא כתובה דלא יהבה אשה כלום לא כ״ש י״ל דכתובה מודה ... ר״מ דאית ליה תקנות שמעון הוא אע"ג דלא כתב ככתוב דמי ומי שני ליה והתניא ה׳ ממשועבדים כדתנן בגיטין . אין מוציאין לאכילת פירות אין טוביאין לאכילוג פירות ולמזון האשה והבנות מפני תקון העולם ואלו הן פירות גזל שדה מלאה פירות ואכלז